Ankenævnet *for* Forsikring

Den 15. august 2018 blev i sag nr. 92225:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Popermo Forsikring g/s
C.F. Tietgens Boulevard 38
5220 Odense SØ

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har rejseforsikring. Hun har i klageskema af 18/4 2018 til nævnet anført, at hun ønsker erstatning for en afbestilt rejse. I klagebrev af 3/4 2018 til nævnet har hun videre anført:

> "Sagen drejer sig om, hvorvidt jeg burde have vist, at jeg var syg, da jeg bestilte en rejse den 15. august 2017.
>
> Den 13. november 2017 annullerede vi rejsen ved [rejseselskab] på grund af sygdom.
>
> Den 17. november skrev vi til Popermo, og anmeldte, at vi havde været nødt til at afbestille en ferierejse på grund af sygdom.
>
> Herefter foregår der en del korrespondance, mest via mail.
>
> Vi skriver til Popermo den 2. februar 2018 og ved brev af 12. februar 2018 meddeler Popermo afslag på erstatning.
>
> Vi får lavet en lægeerklæring den 2. marts 2018 og forelægger denne for Popermo, og ved brev af 13. marts 2018 fastholder Popermo afslaget.
>
> Jeg gør over for Ankenævnet gældende, at jeg har bestilt rejsen ud fra den overbevisning, at jeg var rask, og at jeg ikke med rimelighed kunne forvente en afbestilling af rejsen, jfr. forsikringsbetingelsernes pkt. 8.1. i.f.

Inden rejsen blev bestilt, havde jeg gennemgået en operation, hvor der var fundet en godartet tumor, som blev fjernet. Der blev ved operationen også fundet et sarkom i bindevævet. Jeg var inden operationen blevet scannet. Ved den scanning var der ikke fundet kræft.

Jeg fik efter operationen at vide, at det sarkom, der var fjernet, var ondartet. Jeg betragtede herefter mig selv som rask, da jeg ikke forventede, at jeg havde yderligere kræft. Jeg lagde her vægt på, at sarkomet var fjernet og der ved den nylige scanning ikke var fundet tegn på kræft. Videre bemærkes, at jeg blev afsluttet af overlæge … ved samtale den 2. august 2018.

Det forløb, der blev aftalt efter operationen i juli, opfattede jeg alene som en ekstra sikkerhed og fordi det i kræftpakken er bestemt, at, sådan opfølgning skal finde sted. Da sarkomet var fjernet fra bindevævet, regnede jeg med, at al kræft var opereret væk.

Ved scanning i oktober 2017 blev der imidlertid fundet kræft i mine lunger. Da dette ikke blev fundet ved scanning i juni, må lungekræften være opstået på et tidspunkt efter rejsen blev bestilt.

Det er den konstaterede lungekræft, der er årsag til at jeg foretager afbestilling af rejsen, idet en gennemførelse af rejsen ville kollidere med kemo behandling.

Det gøres gældende, at fordi der ved operationen i juli var fundet en knude i mit bindevæv, så kan jeg hverken forvente eller have en viden om, at der ved senere undersøgelser vil blive fundet kræft.

Til støtte for min påstand henvises særligt til vedlagte udtalelse af 2. marts 2018 fra overlæge …

Jeg må videre anføre, at [rejseselskab] på baggrund af en telefonisk henvendelse prompte returnerede deres del af afbestillingen. Det må alt andet lige antages, at et anerkendt rejseselskab har en større specialviden inden for dette område, end Popermo er i besiddelse af."

Selskabet har i brev af 28/5 2018 til nævnet blandt andet oplyst:

"**TVISTEN**
Forsikringstageren … har en Årsrejseforsikring i Popermo Forsikring GS. [Klageren] er dækket på denne forsikring. Der klages over, at selskabet har afvist at yde dækning for en afbestilt rejse.

ÅRSREJSEFORSIKRING, FORSIKRINGSBETINGELSER NR. 7-36
For forsikringstagers forsikring gælder forsikringsbetingelser nr. 7-36. De vedlægges som bilag 1. I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:
8 Afbestillingsforsikring
8.1 Forsikringen dækker
8.1.1 *Med indtil 100.000 kr. pr. rejse og maksimalt den del af rejsens pris, der ikke refunderes ved afbestilling der, hvor rejsen er købt*
(normal rejsens pris inkl. afgifter), når rejsen ikke kan påbegyndes på grund af en forsikringsbegivenhed, jf. punkt 8.1.3.
…
8.1.3 *Forsikringsbegivenheder er, når en sikret ikke kan begynde rejsen på grund af*

8.1.3.3 *sygdom eller tilskadekomst, hvor en læge dokumenterer, at det er uforsvarligt at rejse, fordi det kan forværre sygdommen/tilskadekomsten væsentligt, eller i øvrigt skade helbredet alvorligt for*
• Sikrede
• En sikret på samme rejsebevis
• Rejseledsager på samme rejsebevis, hvis sikrede eller skulle rejse alene.
…
8.2 Forsikringen dækker ikke
8.2.1 *Kendt sygdom/tilskadekomst.*
Når den sygdom eller tilskadekomst, der er årsag til afbestillingen var til stede på tidspunktet, da første depositum for rejsen blev betalt, uanset om der ikke er stillet en endelig diagnose, og når sygdommen eller tilskadekomsten alene har udvist symptomer eller er under udredning.

8.2.1.1 *Forsikringen dækker dog*
Når den sygdom eller tilskadekomst, der er årsag til afbestillingen – inden for tre måneder før første depositum for rejsen er betalt – ikke har
• Udvist symptomer
• Givet anledning til lægebesøg udover almindelig kontrol
• Medført ændring i medicinering eller medført hospitalsindlæggelse.

DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER
Køb af rejse til [udlandet]
Af faktura af 15. august 2017 fremgår, at forsikringstager d. 15. august 2017 købte en rejse til [udlandet] for perioden 20. december 2017 til 3. januar 2018 for forsikringstager og dennes ægtefælle. Faktura vedlægges som **bilag 2**.
Rejsen blev afbestilt d. 13. november 2017, jf. brev fra [rejseselskab] af samme dato. [Rejseselskab] refunderede alene 40% af rejsens pris. Brevet vedlægges som **bilag 3**.

Lægelige oplysninger
Der er indhentet journal fra egen læge indeholdende blandt andet epikriser fra [hospital 1], [hospital 2] og [hospital 3] hvor klager har været under udredning og behandling.
Journalen vedlægges som **bilag 4**. Endvidere har vi efter skaden blev afvist første gang modtaget en uddybende redegørelse af 2. marts 2018 fra overlæge … Redegørelsen vedlægges som **bilag 5**.
Efter gennemgang af den fremsendte journal og epikriser har vi lagt til grund, at klager d. 21. juli 2017 blev opereret i henhold til kræftpakken efter billeddiagnostik af stor nyretumor med nefrektomi (fjernelse af nyre + tumor). Efter operationen blev klager informeret om at møde til svar på mikroskopi. Dette svar fik hun d. 2. august 2017, hvor hun blev informeret om, at der ikke var tale om nyrecancer men, at man desværre havde konstateret et sarkom (sarkomer er en kræftsygdom, der opstår i kroppens støttevæv, f.eks. muskler, bindevæv, fedtvæv og kar) samt om henvisning til et behandlingscenter, der skulle tage sig af efterbehandlingen og opfølgning på denne tilstand.

Skadeanmeldelse
Af klagers brev af 17. november 2017, vedlægges som **bilag 6**, fremgår, at årsagen til afbestillingen var, at
'Denne skønne rejse og forventninger har vi desværre måtte afbestille, idet min hustru har fået cancer, i første omgang mente man, at det kunne opereres, men desværre blev det til en kemokur,

som netop er startet og bryder ind i ferien...'. Skaden anmeldes efterfølgende til selskabets handlingspart …, **bilag 7**.

SAMMENFATNING- FAKTISKE HELBREDSMÆSSIGE OMSTÆNDIGHEDER
Selskabets lægekonsulenter har bedømt sagen.

Efter gennemgang af den fremsendte journal og epikriser har vi lagt til grund, at klager d. 21. juli 2017 blev opereret i henhold til kræftpakken efter billeddiagnostik af stor nyretumor med nefrektomi.
Efter operationen blev klager informeret om at møde til svar på mikroskopi. Dette svar fik hun d. 2. august 2017, hvor hun blev informeret om, at der ikke var tale om en nyretumor, men der imod fund af sarkom samt om henvisning til center, der skulle tage sig af efterbehandlingen.
Klager vidste altså her, at der var tale om kræft OG at der skulle foregå en efterbehandling og opfølgning på tilstanden.
Det viser sig efterfølgende, at der er metastaser (spredning af kræftsygdommen) og rejsen må aflyses.

SESLSKABETS SYNSPUNKTER VEDRØRENDE DÆKNING
Klager har fra juni 2017 og frem haft et forløb, hvor hun er ud redt, opereret og i efterbehandling for kræft.
…
Klagers rejse er bestilt den 15. august 2017. Inden da var klager ikke rask, men var d. 2. august 2017 henvist til efterbehandling på grund af kræftsygdom. Den kræftsygdom der var årsag til afbestilling af rejsen er samme sygdom, som [klageren] blev opereret for i juli 2017, og den bestod forud for købet af rejsen. Det er når henses til de faktiske omstændigheder, herunder tilstanden i tiden fra juni 2017 til november 2017, klager der skal bevise, at der er tale om en ny sygdom, der intet har med den bestående sygdom at gøre. Klager kan ikke føre dette bevis.

Efter en gennemgang af sagen må det lægges til grund, at der ikke er tale om akut sygdom som defineret i forsikringsbetingelserne. Der er tale om en *kendt forudbestående symptomgivende sygdom* jf. pkt. 8.2.1.
Den sygdom der er årsag til at klager afbestilte ferierejsen var til stede på tidspunktet for købet af ferierejsen den 15. august 2017.

[Klageren] har ikke, jf. pkt. 8.2.1.1 været symptomfri i 3 måneder forud for bestillingen af ferierejsen, idet hun blev opereret d. 21. juli og rejsen blev bestilt d. 15. august 2017.

På den baggrund fastholder Popermo Forsikring gs, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets afslag på at yde dækning for afbestillingen af rejsen.

Det ændrer ikke på selskabets opfattelse, at rejsearrangøren har refunderet 40% af rejsens pris, idet rejsearrangøren blot har fulgt egne vilkår om afbestilling og refundering, og ikke eksplicit taget stilling til, hvorvidt der foreligger en sygdom der begrunder afbestillingen."

Af udtalelse af 2/3 2018 fra en overlæge på hospitalsafdelingen, der har behandlet klageren, fremgår det blandt andet:

"Det drejer sig om en [kvinde i 70'erne], der d. 21.07.2017 er opereret med højresidig nefrektomi. Man mistænker billeddiagnostisk et renalcellekarcinom, men histologisk finder man, at der er tale om dedifferentieret liposarkom, dvs. kræftknude udgået fra bindevævet.

Der er på præoperative skanninger ikke tegn til spredning, tumoren er muligvis ikke radikalt fjernet ved operationen d. 21.07.2017, men man har sidenhen vurderet, at der ikke er behov for fornyet operation. D. 22.08.2017 orienteres patienten fra Kirurgisk Afdeling ... om, at der ikke er behov for efterbehandling, men en kontrolskanning 3 mdr. senere. Denne foretages d. 23.10.2017 og her finder man desværre, at der er tilkommet multiple lungemetastaser i begge lungefelter, hvoraf de største måler 1 cm.
Det vurderes, om man kan fjerne metastaserne, men da der er for mange til dette, opstartes i stedet palliativ kemoterapi med Doxorubicin/Olaratumab. Hun får den første behandling d. 15.11. 2017.

Det vurderes så ledes lægeligt set, at patienten har været færdigbehandlet efter operationen d. 21.07.2017, men at der desværre tilkommer lungemetastaser ultimo oktober, hvilket gør, at vi anbefaler opstart af palliativ kemoterapi og dermed også anbefaler patienten at aflyse den planlagte ferierejse."

I klagerens hospitalsjournal er det blandt andet noteret:

"19.07.17 12:12, …, Læge, Urinvejskirurgisk Afdeling – [hospital 1]
Sygdomshistorik, Fælles (2/2)
Kendt med hypertension.
1980'erne, …: Hysterektomi (patienten er uvis, om der er tale om benign eller malign årsag)
Ca. 10 år siden, ... Privathospital: Ablateret pga. AFLI.
Juli 2017, …: Højresidig nyretumor, hvor der planlægges åben nefrektomi på højre side.
…
31.10.17 15:36, …, Overlæge, Kræftafdelingen – [hospital 3]
Visitations notat
…-årig kvinde opereret for 3 måneder siden for en nyretumor og patologi viser, at det drejer sig om liposarkom.
GT-skanning viser nu at pt. har bilateral multible lungemetastase. Pt. er henvist fra Kirurgisk til både Onkologisk Afd. og Thoraxkir. Afd. til vurdering til opstart på de relevante behandlinger.
Undertegnet kunne se på GT-skanning mindst 5 lungemetastaser på begge lunger.
Der er også metastaser der sket meget kort tid efter fjernelse af primær tumor.
Det tyder derfor mest på, at pt. vil være bedst fortjent med systemisk behandling med Doxorubicin + Olaratumab.
Man kan ikke udelukke evt. brug af kirurgisk fjernelse af de resterende lungemetastaser, hvis pt. har haft gavn af kemoterapi."

Af klagerens journal fra hendes praktiserende læge fremgår det blandt andet:

"**02-08-2017 Kontrolundersøgelse efter operation af kræft i nyre**
Beh.: Ikke angivet!
…
EPIKRISE:
Aktuelt:

Patienten møder sammen med sin mand til svar på mikroskopien.
Noget overraskende viser det sig, at der er tale om et sarkom både hvad angår nyrepræparatet samt det væv fra retroperitonum, som er sendt til mikroskopi. Patologisk Institut i … har i forvejen sendt præparaterne til Sarkomcentret.
Patienten er lidt overrasket over, at der faktisk ikke er tale om en kræftsygdom. Hun havde egentlig fået det indtryk, at der nok overvejende sandsynlig var tale om en godartet ting. Jeg har forklaret, så godt jeg kan, at der ikke er tale om en nyrecancer som sådan, men et sarkom, som er udgået fra bindevæv og ikke fra nyrevæv.
Patienten er ligeledes informeret om, at der er et center, som tager sig af behandling og opfølgning af denne tilstand. Der sendes en henvisning dertil.
Patienten har nogle spørgsmål, som besvares.
Foreløbig vil patienten blive afsluttet herfra, men hvis vi modtager en ny henvisning fra Sarkomcentret, vil vi selvfølgelig tage os af det, der bliver bedt om.
Som en tilføjelse kan siges, at der på den initielle CT-skanning blev konstateret noget polyplignende i venstre sinus maxillaris. Beder ØNH-lægerne om at se på dette.
…
15-08-2017 Orientering – MDT-konf.
Beh.: Ikke angivet!
…
Resultat
MDT-konference (Multi-disciplinær Teamkonference)
Beskrivelse: Pt. er opereret for hvad man troede var en højresidig nyretumor, efterfølgende har det vist sig at det var dediff. liposarkom, og der er ikke sikre frie resektionsrande.
Pt. står til hyppig kontrol, men vi har ikke endeligt svar på mikr. endnu.
Opgave til …* med henblik på at kontakte pl. og orientere hende om at vi nu vil kontrollere hende tæt, og hvis der kommer noget igen kan der blive tale om en ny operation velvidende at hun nu har haft et liposarkom.
Kopi af dette notat til urologisk afdeling i …*.
Med venlig hilsen
…
Overlæge
…
17-08-2017 Kræft i muskel/skeletsystem
Beh.: …
…
Kontakt tekst:
Liposarcom i tumor ved nyre. ikke fået svar på konf beslutning endnu. orienteres om tæt kontrol. kontakter klinik hvis hun ikke har fået svar i næste uge
…
30-10-2017 Orientering – Orientering
Beh.: Ikke angivet!
…
Journalnotat
CT-skanning her 3 måneder efter operation for hvad der viste sig at være et liposarkom i nyren, har nu desværre vist lungemetastaser.
Pt. skal indkaldes til information og efterfølgende henvises til både lungemedicinsk vurdering og til sarkom-onkologerne."

Ankenævnet *for* Forsikring

7. 92225

Nævnet er forelagt forsikringsbetingelserne.

Nævnet udtaler:

Klageren og hendes ægtefælle bestilte den 15/8 2017 en rejse med planlagt afrejse den 20/12 2017 og hjemrejse den 3/1 2018. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde dækning i forbindelse med afbestilling af rejsen, da hun fik konstateret en kræftsygdom. Hun har anført, at hun inden bestillingen af rejsen havde gennemgået en operation, hvor hun fik fjernet en godartet tumor. Ved operationen – den 21/7 2017 – blev også fundet et sarkom i bindevævet. Hun har anført, at hun efter operationen – hvor også det ondartede sarkom blev fjernet – betragtede sig selv som rask og ikke forventede, at hun havde yderligere kræft. Hun har videre anført, at hun den 2/8 2017 ved en samtale med en overlæge blev afsluttet fra behandling.

Selskabet har anført, at klageren den 2/8 2017 blev henvist til efterbehandling på grund af kræftsygdom, og at det er samme sygdom, der er årsag til afbestillingen. Selskabet har henvist til forsikringsbetingelsernes punkt 8.2.1., hvorefter forsikringen ikke dækker afbestilling i tilfælde af sygdom, der var kendt, da første depositum blev betalt. Videre har selskabet henvist, at klageren ikke har været symptomfri i 3 måneder forud for bestillingen af rejsen, jf. punkt 8.2.1.1.

Af epikrise af 2/8 2017 vedrørende "Kontrolundersøgelse efter operation af kræft i nyre" fremgår det blandt andet, at "Noget overraskende viser det sig, at der er tale om sarkom både hvad angår nyrepræparatet samt det væv fra retroperitonum, som er sendt til mikroskopi". Det videre noteret, at klageren var overrasket over, at der ikke var tale om en kræftsygdom, og hun havde fået indtrykket af, at der nok var tale om godartede ting. Herefter angives det, at "Jeg har forklaret, så godt jeg kan, at der ikke er tale om en nyrecancer som sådan, men et sarkom, som er udgået fra bindevæv og ikke fra nyrevæv. Patienten er ligeledes informeret om, at der er et center som tager sig af behandling og opfølgning af denne tilstand. Der sendes en henvisning dertil". Det er videre noteret, at klageren foreløbigt afsluttes fra afdelingen, men hvis der kommer ny henvisning fra sarkomcenteret vil de tage sig af det, der bedes om.

8. 92225

I en orientering fra en såkaldt MDT-konference den 15/8 2017 er det noteret, at klagerens nyretumor har vist sig at være et "dediff. liposarkom, og der er ikke sikre frie resektionsrande". Det er videre noteret, at klageren stod til hyppig kontrol, men at der ikke var endeligt svar på mikroskopi endnu.

I udtalelse af 2/3 2018 fra en overlæge er det blandt andet noteret, at "Det vurderes således lægeligt set, at patienten har været færdigbehandlet efter operationen d. 21.07.2017, men at der desværre tilkommer lungemetastaser ultimo oktober, hvilket gør, at vi anbefaler opstart af palliativ kemoterapi og dermed også anbefaler patienten at aflyse den planlagte ferierejse".

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen og en samlet vurdering ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at yde dækning for afbestillingen af rejsen med henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 8.2.1.

Nævnet har i denne forbindelse blandt andet lagt vægt på, oplysningerne om, at klageren den 2/8 2017 blev informeret om, at der ikke var tale om nyrecancer, men dog et sarkom, der var udgået fra bindevæv og ikke fra nyrevæv. Nævnet har også lagt vægt på, at klageren blev henvist til et andet center, der skulle tage sig af behandlingen og opfølgningen af denne tilstand. Nævnet finder herefter, at klageren på tidspunktet for betalingen af depositum var henvist til behandling hos et andet center i forbindelse med det konstaterede sarkom, og at det er denne sygdom, der var årsag til afbestillingen af rejsen, idet der i oktober 2017 blev konstateret metastaser i lungerne. Nævnet bemærker, at det den 15/8 2017 er noteret, at klageren stod til hyppig kontrol i forbindelse med det konstaterede sarkom, hvor der ikke var sikre frie resektionsrande, og hvor der ikke var endeligt svar på mikroskopi.

9. 92225

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen

formand